

เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม
การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่ม
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Participatory Organization Management Techniques with Innovative
Creativity in Designing Venues to Support Educational Activities and
Group Work of the Faculty of Education, Rajabhat
Bansomdejchaopraya University

พัชรา เดชโฮม¹

Patchara Dechhome¹

ชัยอนันต์ มั่นคง²

Chaianan Mankong²

พัชรนันท์ สว่างเจริญ³

Patcharanan Sawangcharoen³

Received: February 7, 2025 Revised: May 29, 2025 Accepted: May 30, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการองค์กร 2) การมีส่วนร่วม 3) การควบคุมความปลอดภัย และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คือ ผู้บริหารและอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน คัดเลือกโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 15 คน และคณาจารย์ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการองค์กร และการควบคุมความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

³บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

² Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

³ The Graduate School Bansomdejchaopraya Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: patchara.de@bsru.ac.th

ส่วนเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดการกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทั้ง 4 ด้าน รวม 20 มาตรการ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการองค์กร 5 มาตรการ 2) การมีส่วนร่วม 5 มาตรการ 3) การควบคุมความปลอดภัย 5 มาตรการ และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 มาตรการ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การมีส่วนร่วม, การสร้างสรรค์, นวัตกรรมการออกแบบสถานที่, คณะครุศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were to study the participatory organizational management techniques with innovative design to support educational activities and group work of the Faculty of Education, Rajabhat Bansomdejchaopraya University in 4 aspects: 1) Organizational management 2) Participation 3) Security control and 4) Information technology system. The population were 30 Administrators and lecturers of Faculty of Education, Rajabhat Bansomdejchaopraya University selected by purposive sampling. Key informants were 15 Administrators and 15 lecturers. The instruments were five-rating scale questionnaire and structured interview. The statistics to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and content analysis..

The research results found that the participatory organizational management techniques with innovative design to support educational activities and group work of the Faculty of Education, Rajabhat Bansomdejchaopraya University in in overall at a high level. The Participation had the highest mean followed by the organizational management and the security control had the lowest mean. Participatory organizational management techniques with innovative design of places to support educational activities and group work of the Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University in 4 aspects, totaling 20 measures, consist of 1) organizational management, 5 measures, 2) participation, 5 measures, 3) security control, 5 measures, and 4) information technology systems, 5 measures.

Keywords: management, participation, creativity, innovative place design, Faculty of Education

บทนำ

การบริหารจัดการทางการศึกษาในยุค VUCA มีความสำคัญ ที่จะช่วยเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการทางการศึกษาในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้ความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้ง เพื่อตัดสินใจที่ดีและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การศึกษาเรื่องนี้ยังช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการปรับตัวและการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง และช่วยสร้างศักยภาพใน

การนำเสนอและประยุกต์แนวคิดและกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทางการศึกษาในสถานการณ์ VUCA (สมศักดิ์ จิตติเวชกุล , 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นเลิศจะเป็นแนวทางที่สำคัญของผู้บริหารในการจัดการเชิงระบบเพื่อเป้าหมายสำคัญของคุณภาพของบุคลากรที่มีทำงานอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ที่เป็นทีมโดยหลักคิดที่สำคัญสู่การบริหารเพื่อเป็นองค์กรชั้นนำ องค์กรต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนความเป็นเลิศในการมุ่งเน้นลูกค้าการเรียนรู้ขององค์กร และบุคลากรแต่ละคนให้ความสำคัญบุคลากร และพนักงานในองค์กรมีความคล่องตัวการมองอนาคตเป็นที่ตั้งการบริหารจัดการเพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการด้วยการใช้ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบต่อสังคมการยึดผลลัพธ์ และการให้คุณค่า เป็นเป้าหมายในการทำงานการบริหารจัดการเชิงระบบหลักคิดในการทำงานดังกล่าว เป็นเสมือนปรัชญาหรือความเชื่อของผู้คนในองค์กร ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในการทำงานหรือบริหารงาน (กรณีการ โพธิ์ลังกา, 2557) อีกทั้งยังถูกนำมาใช้เป็นหลักในการสร้างข้อกำหนดต่างๆ ทำให้ข้อกำหนดเหล่านี้สอดคล้องประสาน ซึ่งกัน และกันอย่างมีบูรณาการ โดยมีองค์ประกอบของเกณฑ์การบริหารจัดการ เพื่อความเป็นเลิศที่มุ่ง “ผลสัมฤทธิ์” ซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานที่ต้องอาศัยข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หรือเรียกกันว่า วงจรบริหารจัดการ PDCA เพราะเป็นกระบวนการทุกระบบ หรือที่รู้จักกันว่า PDCA (กษมา ทองขลิบ, 2550) เป็นการการวางแผน การปฏิบัติตามแผน , ประเมิน ตรวจสอบ-ติดตาม และปรับปรุงแก้ไข ที่จะต้องหมุนเวียนต่อเนื่อง เพื่อคุณภาพของกระบวนการทุกระบบ ทั้งนี้ PDCA จะต้องหมุนเวียนต่อเนื่องตลอดเวลา”มุมมองเชิงระบบในทุกกระบวนการเป็นสิ่งสำคัญ และต้องมีการวิเคราะห์ ปัจจุบันหลายองค์กรมีการบริหารจัดการเชิงระบบ แต่หลายแห่งก็ยังไม่ได้วิเคราะห์อย่างนี้ไม่เรียกว่า เป็นมุมมองการบริหารจัดการเชิงระบบที่จะทำให้องค์กรก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งได้การมุ่งเน้นผลลัพธ์ (กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนครพนม, 2558) ก็เป็นสิ่งสำคัญมาก ที่จะต้องมุ่งเน้นเป็นหลัก เนื่องจาก การทำงานถ้าหากทุ่มเทอย่างหนัก แต่ผลลัพธ์ไม่ดี องค์กรก็ไม่สามารถก้าวหน้าเจริญเติบโตได้ทุกระบวนการสุดท้ายแล้วจะมีต้องผลลัพธ์ในเชิงที่ให้องค์กรเติบโตได้ โดยในตัวองค์กรสามารถพัฒนาให้เจริญเติบโตได้เช่นกัน โดยผลลัพธ์ที่ดีจะต้องมีลักษณะ 1. แนวโน้มดีขึ้น 2. มีการเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นๆในอุตสาหกรรมเดียวกัน 3. ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเราต้องใช้เวลาในการดูผลลัพธ์ประมาณ 3 ปีจึงบอกได้อนาคตจะเป็นอย่างไรตามที่เราคาดหวังเพื่อสังคมแห่งความสุขและความยั่งยืน ทั้งนี้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สารสนเทศ ทำให้สารสนเทศมีประโยชน์และใช้งาน ได้กว้างขวางมากขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศยังเอื้อประโยชน์ทำให้การสื่อสารกันและกันของบุคลากรในองค์กรได้อย่างไร้ขีดจำกัดมากขึ้น ทั้งนี้อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลักๆคืออินเทอร์เน็ต อินทราเน็ตและ เวิร์ลไวด์เว็บ เทคโนโลยีสารสนเทศ (InformationTechnology-IT) หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Information and Communication Technologies-ICT) ก็คือ เทคโนโลยีสอง ด้านหลักๆ ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้างและเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความ หรือตัวอักษร (กัญญภัคญา ภัทรไชยอนนท์, 2557) และตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทัน ต่อการนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศคือความรู้ใน ผลิตภัณฑ์หรือในกระบวนการดำเนินการใดๆ ที่ อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ (Software) คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ (Hardware) การติดต่อสื่อสารการรวบรวมและการนำข้อมูลมา ใช้อย่างทันการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทาง ด้านการผลิต การบริการ การบริหาร และการดำเนินการรวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมุ่งหวังการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพภายใต้การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสรรค์องค์กรแห่งความสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน คัดเลือกโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย

แบบสำรวจเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีคำถาม 3 ข้อสำหรับข้อมูลส่วนบุคคล, 10 คำถามการบริหารจัดการองค์กร, 10 คำถามสำหรับด้านความปลอดภัย, 10 คำถามสำหรับการควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 10 คำถามสำหรับการมีส่วนร่วม รวมทั้งหมด 43 คำถาม เกณฑ์การตีความข้อมูลตามมาตราส่วนลิเคิร์ท 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเป็นองค์กรแห่งคุณภาพที่เป็นเลิศ
- 4 หมายถึง ระดับความเป็นองค์กรแห่งคุณภาพระดับสูง
- 3 หมายถึง ระดับความเป็นองค์กรแห่งคุณภาพระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเป็นองค์กรแห่งคุณภาพในระดับต่ำ

1 หมายถึง ระดับความเป็นองค์กรแห่งคุณภาพระดับต่ำสุด
ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1961) ประกอบด้วย 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแนวเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. สร้างแบบสอบถามเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการองค์กร 2) การมีส่วนร่วม 3) การควบคุมความปลอดภัย และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว นำฉบับร่างเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง ให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน และอาจารย์ด้านการวัดประเมินผล จำนวน 2 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับคณาจารย์ จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.94

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น ไปใช้กับผู้บริหารในคณะครุศาสตร์ จำนวน 30 คน

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำแบบฟอร์มระบบออนไลน์เพื่อแจกแบบสอบถามผ่านคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระบบตอบกลับอัตโนมัติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและจำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่มโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ขั้นตอนที่ 2 เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 15 คน และอาจารย์ จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารคณะครุศาสตร์ หรือประธานสาขาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
3. มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารคณะ หรือสาขาวิชาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structural interview) เกี่ยวกับเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยนำผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ซึ่งค่าเฉลี่ยที่มีค่ามาก แปลว่ามีความสำคัญสูงที่ต้องได้รับความสนใจในการพัฒนามากกว่าที่มีค่าเฉลี่ยน้อย จึงนำหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลเรื่องเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย บริบท ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารคณะครุศาสตร์ ประธานสาขาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารคณะ หรือสาขาวิชาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป
2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย เรื่อง เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

(N=30)

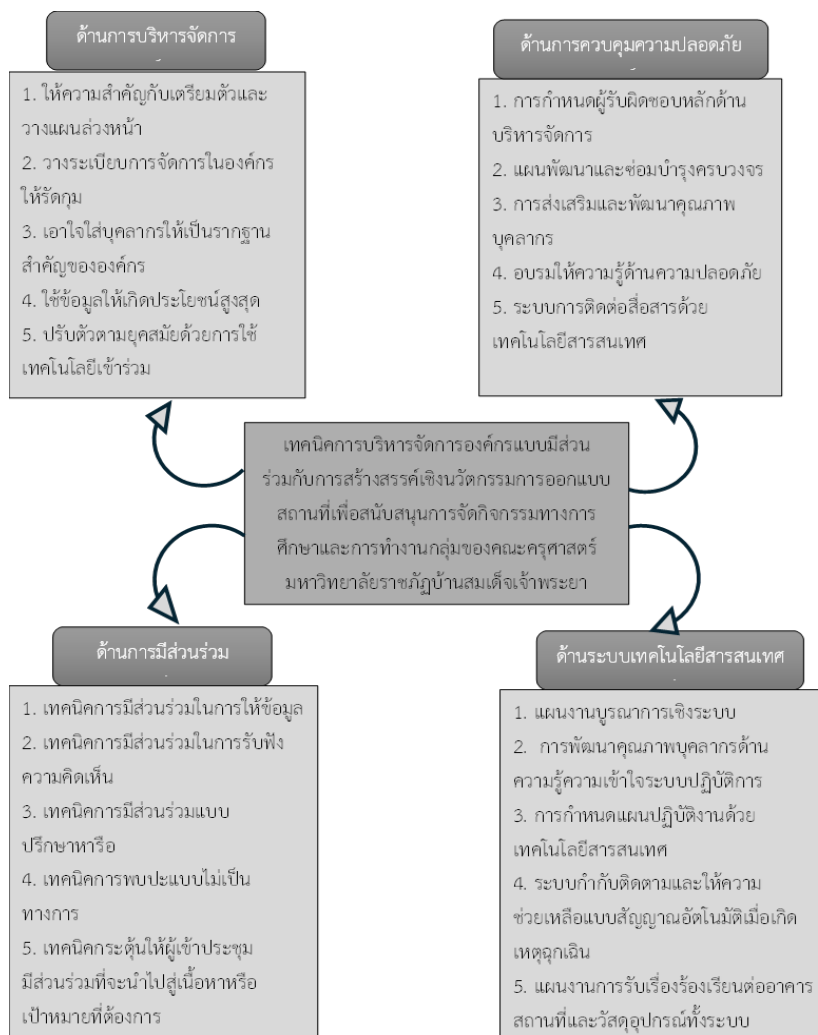
ด้าน	μ	σ	แปลผล
1. การมีส่วนร่วม	4.67	0.57	มากที่สุด
2. การบริหารจัดการองค์กร	4.65	0.63	มากที่สุด
3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.63	0.79	มากที่สุด
4. การควบคุมความปลอดภัย	4.51	0.84	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าเทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาใน 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.71$) โดยพิจารณาผลการศึกษาด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับสูงสุดจนถึงระดับต่ำสุด ดังนี้ ระดับสูงสุดคือการมีส่วนร่วม ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.57$) รองลงมาคือการบริหารจัดการองค์กร ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.63$) รองลงมาคือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.79$) และการควบคุมความปลอดภัยในระดับต่ำสุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.84$)

ตอนที่ 2 เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม พบว่า 1) บริบทความต้องการจำเป็น 2) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) การใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นเทคนิคการบริหารจัดการ

องค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทั้ง 4 ด้าน ในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการวิจัยด้านนี้ตั้งแต่ระดับสูงสุดจนถึงต่ำสุด มีดังนี้ ระดับสูงสุดคือการมีส่วนร่วม รองลงมาคือการบริหารจัดการองค์กร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุมความปลอดภัยอยู่ในระดับต่ำสุด เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทั้ง 4 ด้าน รวม 20 มาตรการ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการองค์กร 5 มาตรการ 2) การมีส่วนร่วม 5 มาตรการ 3) การควบคุมความปลอดภัย 5 มาตรการ และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 มาตรการ แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากภาพที่ 1 เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการองค์กร ประกอบด้วย 5 มาตรการ 1) ให้ความสำคัญกับเตรียมตัวและวางแผนล่วงหน้า 2) วางระเบียบการจัดการในองค์กรให้รัดกุม 3) เอาใจใส่บุคลากรให้เป็นรากฐานสำคัญขององค์กร 4) ใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ 5) ปรับตัวตามยุคสมัยด้วยการใช้เทคโนโลยีเข้าร่วม

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 มาตรการ 1) เทคนิคการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล 2) เทคนิคการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็น 3) เทคนิคการมีส่วนร่วมแบบปรึกษาหารือ 4) เทคนิคการพบปะแบบไม่เป็นทางการ และ 5) เทคนิคกระตุ้นให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่เนื้อหาหรือเป้าหมายที่ต้องการ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการควบคุมความปลอดภัย ประกอบด้วย 5 มาตรการ 1) การกำหนดผู้รับผิดชอบหลักด้านบริหารจัดการ 2) แผนพัฒนาและซ่อมบำรุงครบวงจร 3) การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพบุคลากร 4) อบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัย และ 5) ระบบการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 5 มาตรการ 1) แผนงานบูรณาการเชิงระบบ 2) การพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านความรู้ความเข้าใจระบบปฏิบัติการ 3) การกำหนดแผนปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ระบบกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแบบสัญญาณอัตโนมัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และ 5) แผนงานการรับเรื่องร้องเรียนต่ออาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ทั้งระบบ

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิเคราะห์เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า ทั้ง 4 ด้าน รวม 20 มาตรการ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการองค์กร 5 มาตรการ 2) การมีส่วนร่วม 5 มาตรการ 3) การควบคุมความปลอดภัย 5 มาตรการ และ 4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 มาตรการ ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการบริหารงานและการสร้างสรรค์องค์กรร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมและมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมการออกแบบสถานที่ที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มร่วมกันอย่างมากอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพัชรา เดชโฮม (2567) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และ ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และสอดคล้องกับนัสนิสา ศรีสำราญ และ ชัยอนันต์ มั่นคง (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการมีความคิด

สร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วม ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับชัยอนันต์ มั่นคง และระติกรณ นียมะจันทร์ (2564) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย การนำ องค์กร ลูกค้า การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ บุคลากร กลยุทธ์ การปฏิบัติการ และผลลัพธ์ ซึ่งการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นเลิศนี้เป็นแนวทางที่สำคัญของผู้บริหารในการจัดการเชิงระบบเพื่อเป้าหมายสำคัญของคุณภาพของบุคลากรที่มีทำงานอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ที่เป็นทีมโดยหลักคิดที่สำคัญสู่การบริหารเพื่อเป็นองค์กรชั้นนำ คือ ผู้นำองค์กรต้องมีความวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนความเป็นเลิศในการมุ่งเน้นลูกค้านักเรียนผู้เรียนขององค์กร และบุคลากรแต่ละคนให้ความสำคัญบุคลากร และพนักงานในองค์กรมีความคล่องตัวการมองอนาคตเป็นที่ตั้งการบริหารจัดการ เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการด้วยการใช้ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบต่อสังคมการยึดผลลัพธ์ และการให้คุณค่าเป็นเป้าหมายในการทำงานการบริหารจัดการเชิงระบบหลักคิดในการทำงานดังกล่าว เป็นเสมือนปรัชญาหรือความเชื่อของผู้คนในองค์กร ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในการทำงานหรือบริหารงาน อีกทั้งยังถูกนำมาใช้เป็นหลักในการสร้างข้อกำหนดต่างๆ ทำให้ข้อกำหนดเหล่านี้สอดคล้องประสาน ซึ่งกัน และกันอย่างมีบูรณาการ โดยมีองค์ประกอบของเกณฑ์การบริหารจัดการ เพื่อความเป็นเลิศที่มุ่ง “ผลสัมฤทธิ์” ซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานที่ต้องอาศัยข้อมูลป้อนกลับ เพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หรือเรียกกันว่า วงจรบริหารจัดการ PDCA เพราะเป็นกระบวนการทุกระบบ หรือที่รู้จักกันดีว่า PDCA หมายถึง การวางแผน การปฏิบัติตามแผน , ประเมินตรวจสอบ-ติดตาม และปรับปรุงแก้ไข ที่จะต้องหมุนเวียนต่อเนื่องเพื่อคุณภาพของกระบวนการทุกระบบ ทั้งนี้ PDCA จะต้องหมุนเวียนต่อเนื่องตลอดเวลา”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง เทคนิคการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า การบริหารจัดการความเป็นเลิศในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งของมหาวิทยาลัยและของสังคมโดยรวม

1. ผู้บริหารคณะและมหาวิทยาลัยควรจะสร้างความตระหนักในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าใจในการบริหารจัดการคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัยจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี สร้างความตระหนักในความเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ โดยการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้กับคณาจารย์เกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

2. ผู้บริหารคณะและมหาวิทยาลัยควรจะบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมการออกแบบสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการทำงานกลุ่มในมหาวิทยาลัยจึงมีความสำคัญมากในการสร้างสังคมที่เป็นมิตรและเป็นระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยด้านการบริหารจัดการความเป็นเลิศในมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ โพธิ์ลังกา. (2557). การศึกษาลักษณะส่วนบุคคลวัฒนธรรมองค์กรลักษณะสร้างสรรค์ และสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในย่านธุรกิจจตุจักร กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กษมา ทองชลธิ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับการพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ของครูโรงเรียนราชินีบน. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนครพนม. (2558). คู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2558. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- กัญญภัคญา ภัทรไชยอนนท์. (2557). วัฒนธรรมองค์กรบงการแห่งการเรียนรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยอนันต์ มั่นคง และ ระติกรณ์ นียมะจันทร์. (2564). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 13(2), 485-502.
- นัสรีนา ศรีสำราญ และ ชัยอนันต์ มั่นคง. (2567). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ สายสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 4. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรา เดชโฮม. (2567). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 18(2), 50-62.
- สมศักดิ์ จิตติเวชกุล. (2564). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: การศึกษาไทย.
- Likert, R. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.